

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 259/05-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. marca 2006 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť Ing. N. R. – N., bytom Ž., zastúpeného advokátom JUDr. J. D., P., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Cb 42/96 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Cb 42/96 p o r u š i l základné právo Ing. N. R. – N. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Ing. N. R. – N. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 80 000 Sk (slovom osemdesiat' tisíc slovenských korún), ktoré mu je Krajský súd v Banskej Bystrici p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Ing. N. R. – N. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 12 234 Sk (slovom dvanásťtisíc dvestotridsaťštyri slovenských korún), ktorú je Krajský súd v Banskej Bystrici p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. J. D., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 30. novembra 2005 č. k. I. ÚS 259/05-14 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. N. R. – N., bytom Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. D., P., ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Cb 42/96.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 20. mája 1996 na krajskom súde návrh proti Ing. P. V. (ďalej len „odporca“) na náhradu škody v sume 1 755 000 Sk, ktorý na pojednávaní 23. júna 1998 navrhol rozšíriť tak, aby do konania na strane odporcu pristúpila aj manželka odporcu V. V. (ďalej len „odporkyňa“), pretože aj ona začala používať jeho ochrannú známku. Krajský súd uznesením sp. zn. 40 Cb 42/96 z 23. júna 1998 pripustil, aby na strane odporcu pristúpila do konania aj odporkyňa. Proti predmetnému uzneseniu podala odporkyňa odvolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Obo 309/98 z 23. septembra 1999 rozhodol tak, že napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdil. Krajský súd vydal 14. júna 2000 medzitýmny rozsudok, ktorým rozhodol tak, že *„základ žalobného návrhu nie je opodstatnený“*. Proti predmetnému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Obo 256/2000 z 24. septembra 2001 medzitýmny rozsudok krajského súdu zrušil

a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa sťažovateľa „bol súd nečinný až do 15. 5. 2002 kedy vyhovel mojej žiadosti, že urobí dotazy na dodávateľov, ktorí nám dodávali potrebný materiál na výrobu pečiatok. (...)

Keď som požadované podklady od súdu nedostal tak môj právny zástupca urgoval súd listom zo dňa 16. 2. 2003 o podanie správy. (...)

Ja som urgoval vec listom zo dňa 25. 8. 2003 a navrhoval som, aby súd na výšku uplatňovanej náhrady nariadil znalecké dokazovanie znalcom, ale súd mi odpoveď nedal. (...)

Môj právny zástupca zaslal súdu dňa 5. 4. 2004 vyjadrenie, v ktorom poukazoval na oprávnenosť uplatňovanej výšky náhrady a navrhoval nariadiť na výšku náhrady znalecké dokazovanie. Aj táto jeho žiadosť zostala bez odozvy súdu a preto som nútený podať túto sťažnosť. (...)

Z pripojených dokladov nesporne vyplýva, že Krajský súd v Banskej Bystrici sa dopustil závažného porušenia tohto môjho ústavného práva, keď o mojom oprávnenom nároku nerozhodol od 14. 7. 1993 doteraz, čiže po uplynutí vyše 11 rokov“.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Ústavný súd Slovenskej republiky konštatuje, že Ing. N. R. bol poškodený na svojom ústavnom práve podľa Čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a priznáva sa mu za to proti Krajskému súdu v Banskej Bystrici náhrada vo výške 877 500.- Sk, ako aj trovy právneho zastúpenia za vyhotovenie tejto sťažnosti vo výške 13 430.- Sk.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za krajský súd jeho podpredsedníčka JUDr. J. P. listom sp. zn. Spr. 257/05 z 15. februára 2005 a listom sp. zn. Spr. 1953/05 z 19. decembra 2005 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom z 3. januára 2006 k vyjadreniam krajského súdu.

2. 1. Podpredsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení z 15. februára 2005 okrem popisu – prehľadu procesných úkonov krajského súdu v predmetnom konaní uviedla:

„(...) Každý spor, ktorého predmetom je komplikovaná ochrana práv majiteľov ochranných známk je zložitejší, ako bežné obchodné spory. Je tomu tak aj v tomto prípade. Vec je skutkovo aj právne zložitá a súd aj z týchto dôvodov rozhodoval v minulosti medzitýmym rozsudkom.

Čiastočne spôsobil prieťahy v súdnom konaní aj sťažovateľ, čo vyplýva najmä z neujasnenosti predmetu sporu pokiaľ ide o jeho nároky, ale aj z rozširovania žaloby voči ďalším účastníkom. V súčasnosti sťažovateľ nevie preukázať výšku ušlého zisku najmä explicitné podklady pre nariadenie znaleckého dokazovania.

Súdom spôsobené zbytočné prieťahy vyplývajú z prílohy A. Vznikli najmä nesústreďenosťou dokazovania a dlhšími časovými odstupmi pri jednotlivých formálnych úkonoch – napr. výzvy, doručovanie, predovšetkým od r. 2000. Úplne zbytočný prieťah je od apríla 2004.“

Vo vyjadrení z 19. decembra 2005 podpredsedníčka krajského súdu uviedla:

„(...) Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 4. mája 2005, ktorý bol doručený účastníkom konania dňa 6. júla 2005. Na základe odvolania podaného dňa 27. júla 2005 bola vec predložená na rozhodnutie o odvolaní NS SR a v zozname odoslaných spisov je vedená pod č. Zo: 41/2005.

Krajský súd v Banskej Bystrici súhlasí, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti. (...)“

2. 2. Právny zástupca sťažovateľa k predmetným vyjadreniam krajského súdu zaujal nasledovné stanovisko:

„(...) prieťah bol zavinený súdom a to vynesením nezákonného rozsudku dňa 14. 6. 2000, ktorý som musel napadnúť odvolaním a NS rozsudok zrušil. Súd začal konať urýchlene len potom, keď sa od Vás dozvedel, že som podal sťažnosť na prieťahy v konaní. Na deň 20. 4. 2005 vytyčil pojednávanie, na ktorom mi uložil, aby som vyčíslil uplatňovanú náhradu, hoci som ju presne špecifikoval vo svojom návrhu zo dňa 20. 5. 96 vo výške 1.775.000,- Sk a uviedol som aj podrobne ako som k požadovanej čiastke dospel. Súd súčasne určil nový termín pojednávania na 4. 5. 2005. Na tomto pojednávaní som predložil písomné vyjadrenie, v ktorom som opakovane vyčíslil moju škodu vo výške 1.775.000,- Sk.

Okrem toho som súdu predložil aj znalecký posudok na výšku škody od súdneho znalca z odboru priemyselného znelectva, ktorý vypočítal moju škodu vo výške 2.475.781,- Sk. (...)

Predpokladal som, že súd nariadi na výšku požadovanej náhrady znalecké dokazovanie, ale súd môjmu návrhu nevyhovel. Pred vyhlásením rozsudku môj právny zástupca znova požiadal zápisnične súd, aby nariadil znalecké dokazovanie na výšku škody znalcom z odboru priemyselného vlastníctva poľažne z odboru ekonómie, ale súd požadované dokazovanie nepripustil a môj nárok na náhradu škody zamietol.

Je len pochopiteľné, že som proti tomuto nespravodlivému a nezákonnému rozsudku podal odvolanie a verím, že Najvyšší súd túto nezákonnosť napraví, lenže dôjde k ďalšiemu predĺženiu sporu o nejaké dva roky.

(...) netrvám na ústnom prejednaní mojej sťažnosti na Ústavnom súde (...).“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 40 Cb 42/96:

- 21. máj 1996 - sťažovateľ doručil krajskému súdu návrh na náhradu škody proti odporcovi vo výške 1 755 000 Sk;
- 23. október 1996 - sťažovateľ žiadal a urgoval nariadenie pojednávania;

- 10. február 1997 - krajský súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku;
- 18. február 1997 - sťažovateľ uhradil súdny poplatok;
- 1. október 1997 - krajský súd návrh sťažovateľa zaslal odporcovi na vyjadrenie;
- 2. október 1997 - krajský súd nariadil pojednávanie na 22. október 1997;
- 22. október 1997 - pojednávanie, neúčast' na ktorom ospravedlnili odporca a jeho právna zástupkyňa, bolo odročené na neurčito;
- 28. október 1997 - krajský súd vyzval právnu zástupkyňu odporcu na predloženie plnej moci a potvrdenia o práceneschopnosti odporcu (doklady doručené súdu bez uvedenia dátumu doručenia);
- 2. február 1998 - sťažovateľ žiadal krajský súd o nariadenie pojednávania;
- 9. február 1998 - krajský súd nariadil pojednávanie na 25. február 1998, opätovne vyzval právnu zástupkyňu odporcu na predloženie plnej moci a zároveň jej oznámil termín nariadeného pojednávania;
- 25. február 1998 - pojednávanie, na ktorom boli vypočutí právni zástupcovia účastníkov konania, bolo odročené na neurčito za účelom vyžiadania daňového priznania za roky 1993-1996, ako aj knihy zákaziek od odporcu;
- 17. marec 1998 - krajský súd urgoval odporcu, aby splnil povinnosť uloženú na pojednávaní 25. februára 1998 a predložil daňové priznania a knihu zákaziek;
- 28. marec 1998 - krajský súd nariadil pojednávanie na 15. apríl 1998;
- 1. apríl 1998 - právna zástupkyňa odporcu žiadala o odročenie nariadeného pojednávania z rodinných dôvodov;
- 15. apríl 1998 - pojednávanie bolo pre neprítomnosť odporcu a jeho právnej zástupkyne odročené na neurčito;
- 17. apríl 1998 - právny zástupca sťažovateľa predložil krajskému súdu dôkazy súvisiace so sporom (osvedčenie o zápise ochranej známky N., kópiu listu, ktorým upozorňoval odporcu na porušovanie Obchodného zákonníka, kópiu listu, ktorým vyzýval odporcu na odstránenie obchodného označenia z prevádzkovej budovy, kópiu novín s reklamou na N.);
- 8. jún 1998 - krajský súd nariadil pojednávanie na 23. jún 1998;
- 23. jún 1998 - uskutočnilo sa pojednávanie, na ktorom na základe návrhu právneho zástupcu sťažovateľa okresný súd pripustil rozšírenie účastníka na strane odporcu, a to o manželku odporcu;

- 31. júl 1998 - odporkyňa sa odvolala proti uzneseniu krajského súdu z 23. júna 1998;
- 21. september 1998 - spis bol za účelom rozhodnutia o odvolaní odporkyne doručený najvyššiemu súdu;
- 23. február 1999 - najvyšší súd uznesením pod sp. zn. 3 Obo 309/98 potvrdil napadnuté uznesenie krajského súdu z 23. júna 1998;
- 26. apríl 1999 - spis s uznesením bol doručený krajskému súdu (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 6. mája 1999);
- 26. máj 1999 - krajskému súdu bolo doručené podanie sťažovateľa, v ktorom poukázal na to, že odporcovia sa napriek rozhodnutiu krajského súdu naďalej dopúšťajú nekalej súťaže, a zároveň žiadal o urýchlené nariadenie pojednávania, a to do 7. júla 1999, pretože po tomto termíne bude jeho právny zástupca na dovolenke do konca júla;
- 26. júl 1999 - krajský súd nariadil pojednávanie na 7. september 1999;
- 7. september 1999 - právna zástupkyňa odporcov ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní a oznámila nemožnosť zabezpečenia prítomnosti odporcov na tomto pojednávaní, zároveň požiadala o odročenie pojednávania, pojednávanie bolo z dôvodu neúčasti odporcov a ich právnej zástupkyne odročené na 21. september 1999;
- 9. september 1999 - krajskému súdu bolo doručené podanie sťažovateľa, ktorým uplatnil náhradu škody voči odporcom vo výške 877 500 Sk solidárne a zároveň navrhol krajskému súdu zadovážiť dôkazy o bezdôvodnom obohatení odporcov na škodu sťažovateľa;
- 20. september 1999 - krajskému súdu zaslala svoje stanovisko odporkyňa, v ktorom sa vyjadrila k používaniu názvu N.;
- 21. september 1999 - uskutočnilo sa pojednávanie, na ktorom krajský súd vypočul účastníkov konania a uložil im predložiť ďalšiu dokumentáciu súvisiacu so sporom;
- 7. október 1999 - právny zástupca sťažovateľa predložil súdu ním požadované materiály;
- 13. október 1999 - krajský súd zaslal odporcom a ich právnej zástupkyňi výzvu na splnenie povinnosti uloženej uznesením na pojednávaní 21. septembra 1999;
- 4. november 1999 - právna zástupkyňa odporcov zaslala časť požadovaných dokladov krajskému súdu;
- 28. apríl 2000 - krajský súd vyzval právnu zástupkyňu odporcov, aby doplnila požadované doklady;
- 12. máj 2000 a 24. máj 2000 – odporcovia predložili súdu ním požadované doklady;

- 1. jún 2000 - krajský súd nariadil pojednávanie na 14. jún 2000;
- 14. jún 2000 - uskutočnilo sa pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený medzitýmny rozsudok - „základ žalobného návrhu nie je opodstatnený“;
- 28. júl 2000 - sťažovateľ podal odvolanie proti medzitýmnemu rozsudku;
- 1. august 2000 - krajský súd zaslal odvolanie sťažovateľa na vyjadrenie právnej zástupkyňi odporcov;
- 28. august 2000 - spis krajského súdu bol doručený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti medzitýmnemu rozsudku;
- 11. september 2000 - najvyššiemu súdu bolo predložené vyjadrenie odporcov k odvolaniu sťažovateľa;
- 22. augusta 2001 - najvyšší súd nariadil pojednávanie na 24. september 2001;
- 24. september 2001 – najvyšší súd na pojednávaní uznesením sp. zn. 3 Obo 256/2000 zrušil napadnutý medzitýmny rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie;
- 8. november 2001 - krajskému súdu bolo spolu so spisom doručené uznesenie najvyššieho súdu;
- 16. a 26. november 2001 - uznesenie najvyššieho súdu bolo doručené právnym zástupcom účastníkov konania;
- 16. apríl 2002 - krajský súd nariadil pojednávanie na 15. máj 2002;
- 15. máj 2002 - pojednávanie, na ktorom krajský súd pripustil zmenu návrhu tak, že navrhovateľ si uplatnil náhradu škody za obdobie od 1. februára 1993 do 10. októbra 2001, bolo bez účasti odporkyne odročené na neurčito;
- 7. jún 2002 - krajský súd požiadal podnikateľské subjekty O. S. – T., G., E., s. r. o., o zaslanie prehľadu dodávok pečiatok T. spolu s materiálom odberateľom: sťažovateľovi a odporcom. Požadované materiály boli krajskému súdu doručené 24. júna 2002;
- 30. august 2002 - právny zástupca sťažovateľa požiadal krajský súd, aby mu oznámil, či boli krajskému súdu doručené požadované materiály o dodávkach tovarov dodávateľov pre odporcov, z dôvodu potreby vyrátania výšky náhrady škody;
- 28. máj 2003 - krajský súd zaslal právnemu zástupcovi sťažovateľa požadované dôkazy;
- 25. august 2003 - sťažovateľ požiadal krajský súd o vyžiadanie chýbajúcich dokladov nutných pre vypočítanie náhrady škody (nedodané doklady a doklady od ďalšej firmy);

- 20. február 2004 - krajský súd vyzval ďalších dodávateľov na zaslanie listinných dokladov, a to prehľadu súpisných faktúr, z ktorých by bol zrejmý rozsah dodávok pečiatok TRODAT pre sťažovateľa o odporcov (Ing. M. B., M., s. r. o.);
- 1. marec 2004 - spoločnosť M., s. r. o., zaslala požadované doklady;
- 22. marec 2004 - krajský súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby oznámil návrhy na dokazovanie;
- 23. apríl 2004 - krajskému súdu bolo doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľa, ktorým žiadal súd o vyžiadanie listov vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré mali nadobudnúť odporcovia počas neoprávneného používania jeho ochrannej známky;
- 6. apríl 2004 - krajskému súdu bolo doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľa, v ktorom žiadal o ustanovenie znalca z odboru ochranných známk, ktorý by vyčíslil výšku ušlého zisku sťažovateľa;
- 14. február 2005 - krajský súd žiadal podnikateľský subjekt Europa Computers and Communications, s. r. o., B. o upresnenie, ktoré ním vyhotovené faktúry sa týkajú sťažovateľa a ktoré odporcov; ďalej vyzval právnych zástupcov účastníkov konania na predloženie ďalších listinných dokladov súvisiacich s používaním obchodného mena a ochrannej známky;
- 23. február 2005 - krajskému súdu boli predložené doklady uvedenou obchodnou spoločnosťou;
- 1. marec 2005 - krajskému súdu boli doručené podklady sťažovateľa;
- 14. marec 2005 - krajský súd nariadil pojednávanie na 20. apríl 2005;
- 14. marec 2005 - právna zástupkyňa odporcov predložila súdu ďalšie skutočnosti súvisiace so sporom;
- 20. apríl 2005 - pojednávanie bolo za účelom zistenia výšky škody a potrebného vykonania dokazovania odročené na 4. máj 2005;
- 4. máj 2005 - krajský súd na pojednávaní bez prítomnosti odporkyne po vypočutí účastníkov rozhodol rozsudkom tak, že návrh zamietol a sťažovateľa zaviazal nahradiť trovy konania odporcom;
- 6. júl 2005 - krajskému súdu bolo doručené odvolanie sťažovateľa proti rozsudku zo 4. mája 2005,

- 8. júl 2005 - krajský súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie;
- 13. júl 2005 - sťažovateľ zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie;
- 21. júl 2005 - krajský súd zaslal odvolanie sťažovateľa proti rozsudku na vyjadrenie právnej zástupkyňi odporcov;
- 7. júl 2005 - najvyššiemu súdu bol doručený spis na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku.

Podľa zistenia ústavného súdu sa v súčasnosti spis krajského súdu sp. zn. 40 Cb 42/96 nachádza na najvyššom súde z dôvodu konania o odvolaní vedeného pod sp. zn. 5 Obo 256/05.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty spravidla dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Cb 42/96 o návrhu sťažovateľa na náhradu škody došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o náhradu škody v okolnostiach danej veci (predmet konania súvisí s ochranou práv majiteľa ochrannej známky) môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci najmä

s ustálením skutkového stavu. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci, ktorá inak nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za včasné vyriešenie sporu (I. ÚS 15/02) a nemožno ňou ospravedlniť neprimerane dlhú dobu konania pred krajským súdom.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priesťahom.

Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom krajského súdu, podľa ktorého sa sťažovateľ podieľal na vzniku zbytočných priesťahov v konaní tým, že neujasnil predmet sporu a rozširoval návrh voči ďalším účastníkom, prípadne tým, že nevedel preukázať výšku ušlého zisku a predložiť podklady pre nariadenie znaleckého dokazovania. K odstráneniu nedostatkov konania týkajúcich sa neujasnenia predmetu sporu krajský súd mohol a mal pristúpiť na začiatku konania a vyzvať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov podania a následne zvoliť prípadný postup podľa § 43 ods. 2 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku. K tvrdeniu krajského súdu, že k priesťahom v konaní prispel sťažovateľ rozšírením žaloby o ďalšieho pasívne legitimovaného účastníka, je potrebné uviesť, že prípadné predĺženie konania z tohto dôvodu nemožno pričítať na ťarchu sťažovateľa, pretože obdobie, o ktoré sa predĺži konanie v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníka konania, nemožno považovať za zbytočné priesťahy v danom konaní (II. ÚS 41/97, I. ÚS 51/01, I. ÚS 15/02, III. ÚS 91/02). Zodpovednosť v takomto prípade nemožno spravidla pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (napr. II. ÚS 52/99, III. ÚS 127/03).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu, pričom k zbytočným priesťahom priesťahy v konaní krajského súdu možno pričítať obdobia, počas ktorých bol krajský súd nečinný alebo konal neefektívne a to:

- od 21. mája 1996 (krajskému súdu bol doručený návrh sťažovateľa na konanie o náhradu škody) do 10. februára 1997 (krajský súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku), t. j. takmer 9 mesiacov;
- od 18. februára 1997 (sťažovateľ zaplatil súdny poplatok) do 1. októbra 1997 (krajský súd zaslal návrh sťažovateľa na vyjadrenie odporcovi), t. j. viac ako 7 mesiacov;
- od 4. novembra 1999 (právna zástupkyňa odporcov zaslala časť súdom požadovaných dokladov) do 28. apríla 2000 (krajský súd vyzval právnu zástupkyňu odporcov, aby doplnila požadované doklady), t. j. 5 mesiacov;
- od 8. novembra 2001 (krajskému súdu bol vrátený spis z najvyššieho súdu) do 16. apríla 2002 (krajský súd nariadil pojednávanie), t. j. viac ako 5 mesiacov;
- od 24. júna 2002 (krajskému súdu boli doručené vyžiadané materiály od podnikateľských subjektov) do 14. marca 2005 (krajský súd nariadil pojednávanie), t. j. vyše 33 mesiacov. Počas ostatne vymedzeného obdobia krajský súd síce určité úkony vykonával (napr. 20. februára 2004 zaslal sťažovateľovi ním požadované doklady, 22. marca 2004 vyzval sťažovateľa, aby oznámil návrhy na dokazovanie), jeho úkony však boli neefektívne a nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa.

Celková dĺžka zbytočných prietahov ustálená ústavným súdom v posudzovanom období je takmer 5 rokov.

Ústavný súd poznamenáva, že doba, počas ktorej sa konalo o odvolaniach účastníkov konania proti rozhodnutiam krajského súdu na súde vyššej inštancie, t. j. obdobie od 21. septembra 1998 do 23. februára 1999 a obdobie od 28. augusta 2000 do 24. septembra 2001 (spolu viac ako 17 mesiacov), je obdobím, ktorého dĺžku, resp. trvanie nemohol krajský súd ovplyvniť, a preto sa v tomto období z objektívnych dôvodov nemohol dopustiť zbytočných prietahov v konaní.

Z vyjadrenia podpredsedníčky krajského súdu nevyplýva prijatie účinných opatrení na odstránenie vzniknutých zbytočných prietahov v konaní, ktoré podľa slov podpredsedníčky krajského súdu vznikli „*najmä nesústredenosťou dokazovania a dlhšími*

časovými odstupmi pri jednotlivých formálnych úkonoch – napr. výzvy, doručovanie, predovšetkým od r. 2000. Úplne zbytočný je prieskum v súdnom konaní od apríla 2004“.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vylovil porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieskumov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. Podľa zistenia ústavného súdu krajský súd na pojednávaní 4. mája 2005 vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 40 Cb 42/96, a preto neprichádzalo do úvahy, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, aby vo veci konal bez zbytočných prieskumov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 877 500 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa a predovšetkým vzhľadom na nečinnosť krajského súdu považuje za primerané vo výške 80 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Náhrada sa priznala za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti v roku 2004 a písomné stanovisko k vyjadreniu krajského súdu z 3. januára 2006). Za dva úkony vykonané v roku 2004 patrí odmena v sume dvakrát po 4 534 Sk a k tomu dvakrát náhrada režijného paušálu po 136 Sk a za jeden úkon, ktorý bol vykonaný v roku 2006, patrí odmena v sume 2 730 Sk a režijný paušál 164 (§ 13 ods. 8, § 19 ods. 3, § 24 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 20 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkom sumu 12 234 Sk.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené pod bodom 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2006